

علی رقاب
نویسنده
و پژوهشگر

معتقد بود
دشمن اصلی و
نهایی آمریکا
و اسرائیل
است. درگیری
باتکفیری‌ها را
هم مقدمه‌ای
برای چابکی و
آمادگی بیشتر
ورفع نقایص
می‌دانست تا
زمانی که نبرد
نهایی فرا برسد.

ناقص است! فهم خیلی از ماها از داعش ناقص است. تصورمان این است که این گروهک تروریستی مشتی انسان‌های وحشی بوده‌اند که از دل آسمان پرتاب شده‌اند روی زمین و بعد هم سر بریدن و کشتن و سوزاندن آدم‌ها را ماموریت اصلی خودشان تعریف کرده‌اند و بعد هم چسبیده‌اند به ماموریت‌شان. واقعیت اما این است که نه داعش یک‌هویی از دل آسمان روی زمین پرتاب شده و نه صرفاً یک گروهک تروریستی است که سلاح سبک و شمشیر دستش گرفته و مشغول مکیدن خون مردم است. داعش پیش و بیش از آن که یک رخداد انفجاری باشد که به یکباره پدید آمده باشد، سیر طبیعی یک فرآیند تاریخی و فکری است. سیری تاریخی که البته بعضی از اتفاقات آن را سرعت بخشیده و فرآیند پدیدش آمدنش را زودتر کرده‌اند.

سیر طبیعی یک فرآیند تاریخی که ریشه‌هایش به چند قرن قبل برمی‌گردد، کج فهمی‌ها و معوج اندیشی‌هایی که بنیان نظری آنها چند قرن قبل نهاد شده به طور طبیعی به داعش می‌رسد. تکفیر یک سلسله و دور بی‌انتهاست که منطق آن هیچ نقطه پایانی ندارد. حالا نمی‌خواهیم شما را بترسانیم اما اصلاً بعید نیست که اگر شرایط مهیا شود، در آینده تروریست‌هایی در منطقه ظاهر شوند که داعش نسبت به آنها بابائونل محسوب می‌شود! در پرونده‌ای که در صفحات بعد مشاهده می‌کنید، سیر این فرآیند تاریخی را از همان چند قرن قبل گرفته‌ایم و جلو آمده‌ایم. جلو آمده‌ایم تا رسیده‌ایم به نمونه‌های متاخر این گروه‌ها مانند القاعده و داعش که برای ما آشنا تر هستند. نکته دیگر از فهم ناقص ما از داعش آن است که خیلی از ما این گروه را صرفاً یک گروه پارتیزانی و چریکی می‌دانیم غافل از آنکه واقعیت دولت اسلامی عراق و شام این است. داعش به معنای واقعی کلمه یک «دولت» بود. یک دولت با تمام اجزا و ساختارها و نهادهایی که همه دولت‌های مشابه دارند از نهادهای قضایی و آموزشی گرفته تا اقتصادی. برای خواندن صفحات بعد، این مقدمه ۳۰۰ کلمه‌ای ضروری به نظر می‌رسد که بدانید صرفاً با یک گروه یک‌هویی پرتاب شده از دل آسمان مواجه نیستید.

